

UAB
Universitat Autònoma
de Barcelona

Guia docent

Titulacions de Grau i de Màster

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	Literatura catalana del segle XX (2)
Codi	100678
Crèdits ECTS	6
Curs i període en el que s'imparteix	Primer Curs
Horari	http://seneca.uab.cat/filologiacatalana/
Lloc on s'imparteix	Facultat de Filosofia i Lletres
Llengües	Català

Professor/a de contacte

Nom professor/a	Francesc Foguet i Boreu
Departament	Departament de Filologia Catalana
Universitat/Institució	UAB
Despatx	B09-0044
Telèfon (*)	93 586 80 71
e-mail	Francesc.Foguet@uab.cat
Horari d'atenció	

2. Equip docent

Nom professor/a	Enric Cassany
Departament	Departament de Filologia Catalana
Universitat/Institució	UAB
Despatx	B11/258
Telèfon (*)	93 581 23 56
e-mail	Enric.Cassany@uab.____
Horari de tutories	

(Afegeix tants camps com sigui necessari)
(*) camps optatius

3.- Prerequisits

(prerequisits oficials i/o coneixements necessaris per a seguir correctament l'assignatura)

A les assignatures de primer es podria incloure informació sobre els coneixements mínims necessaris per a cursar l'assignatura, com a consells sobre quins temes repassar

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

L'assignatura Literatura catalana segle XX (2) és obligatòria per als estudiants tant del Grau de Llengua i Literatura Catalanes com dels graus combinats que inclouen aquests mateixos estudis. L'assignatura és quadrimestral, s'imparteix en el segon semestre i està estretament lligada amb la Literatura catalana del segle XX (1).

L'objectiu formatiu de l'assignatura és, d'entrada, que l'estudiant aprengui a llegir i escriure, i també que sàpiga contextualitzar els grans corrents de la literatura catalana del segle XX en relació amb les tradicions literàries universals. Així mateix, l'estudiant ha de conèixer-ne els autors i les obres més rellevants i ha de familiaritzar-se amb la bibliografia fonamental del període i amb les estratègies de lectura que li permetin elaborar un discurs crític.

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència	<p>CE1. (CE: competències específiques ...)</p> <p>CE1. Analitzar críticament la literatura catalana en relació amb les circumstàncies històriques en què s'inscriu.</p> <p>CE2. Aplicar conceptes, recursos i mètodes d'anàlisi literaris a la literatura catalana tenint en compte el marc de la periodització de la història literària occidental</p> <p>CE3. Valorar de manera argumentada i rigorosa les tendències principals, els autors i les obres més representatives de la literatura catalana de tots els temps.</p>
Resultats d'aprenentatge	<p>CE1.1. Adquirir coneixements sobre el context històric de la literatura catalana contemporània.</p> <p>CE2.1. Adquirir nocions bàsiques de la tradició cultural occidental a partir del segle XIX i fins a l'actualitat.</p> <p>CE3.1. Elaborar textos crítics sobre les tendències, els autors i les obres més representatius de la literatura catalana contemporània.</p>
Competència	<p>CE4. Elaborar estudis de caràcter històric sobre la tradició literària catalana i anàlisis interpretatives sobre les tendències, els gèneres i els autors de la literatura catalana.</p> <p>CE5. Interpretar els textos literaris en profunditat des de bases filològiques (estilístiques, lingüístiques, etc.) i comparatives.</p>
Resultats d'aprenentatge	<p>CE.4.1. Redactar assaigs històrics i interpretatius sobre la tradició literària catalana contemporània.</p> <p>CE5.1. Adquirir coneixements sobre els textos literaris des de bases filològiques i comparatistes.</p>
Competència	<p>CT1. Dominar l'expressió oral i escrita.</p> <p>CT2. Potenciar la capacitat de lectura, interpretació i anàlisi crítica.</p> <p>CT3. Treballar de manera autònoma o en equip responsablement.</p> <p>CT4. Aplicar les eines informàtiques i saber consultar les fons documentals específiques.</p> <p>CT5. Utilitzar la informació d'acord amb l'ètica científica.</p>
Resultats d'aprenentatge	<p></p>
Competència	<p>CG3. (CGU: competències generals UAB, si no estan incloses a les CT)</p>

6.- Continguts de l'assignatura

1. La postguerra (1939-1959). La ruptura del franquisme i la represa cultural i literària. Periodització (1939-1946-1959). Descripció històrica i cultural.
  - 1.1. La poesia. Predomini i funció. L'adaptació de la poètica postsimbolista (Josep Carner, Carles Riba, J. V. Foix, Màrius Torres, Joan Vinyoli). La tradició d'avantguarda (Joan Brossa, Josep Palau i Fabre). "Realisme" i desmitificació (Pere Quart, Jordi Sarsanedas, Vicent Andrés Estellés, Miquel Martí i Pol). Poesia i mite (Salvador Espriu, Agustí Bartra).
  - 1.2. La narrativa. L'impacte de l'exili. La represa. Continuïtat i evolució dels models de preguerra (Carles Soldevila, Miquel Llor, Sebastià Juan Arbó). La incidència de l'exili: entre el realisme testimonial i el mite (Agustí Bartra, Vicenç Riera Llorca, Lluís Ferran de Pol, C. A. Jordana, Pere Calders). La novel·la catòlica (de Joan Sales a Blai Bonet). La narrativa fantàstica (Joan Perucho). El conte (Jordi Sarsanedas, Pere Calders).
  - 1.3. El teatre. Procés de represa. Teatre professional i teatre independent. La reformulació dels esquemes tradicionals (Josep M. de Sagarra, Joan Oliver). Vies d'experimentació (Manuel de Pedrolo i el teatre de l'absurd, Joan Brossa i la poesia escènica). El teatre de Salvador Espriu.
  - 1.4. L'assaig i la prosa no imaginativa: memorialisme, crònica periodística, etc. (Josep Pla, Gaziol).
2. El Realisme Històric (1959-1968) com a programa de transformacions i com a estètica. L'intent de configuració d'un moviment literari i les propostes alternatives. Descripció històrica i cultural.
  - 2.1. La poesia. Continuïtat i evolució dels models anteriors (Salvador Espriu i Pere Quart). Els diversos models de "realisme": de Francesc Vallverdú a Miquel Bauçà. El cas de Gabriel Ferrater.
  - 2.2. La narrativa. Els models de Llorenç Villalonga i Mercè Rodoreda. Les diverses utilitzacions del realisme: Manuel de Pedrolo, Baltasar Porcel, Josep M. Espinàs i M. Aurèlia Capmany.
  - 2.3. El teatre. Esforços institucionalitzadors des del teatre independent. Brecht i el "teatre èpic". Les propostes de Ricard Salvat, Feliu Formosa i Jaume Melendres.
  - 2.4. L'assaig i la prosa no imaginativa: Josep Pla i la revisió de la seva obra. Joan Fuster.
3. La dècada dels setanta i les derivacions posteriors. La "generació" dels 70 i els nous models literaris. Un nou intent d'institucionalització de la cultura.
  - 3.1. La poesia. Varietat de poètiques. El concepte de "poesia de l'experiència" i les propostes de Narcís Comadira i Francesc Parcerisas. Una represa de la poètica postsimbolista (Pere Gimferrer). La recuperació de Miquel Martí i Pol. La diversitat posterior i el concepte de postmodernitat.
  - 3.2. La narrativa. Les noves veus i la progressiva consolidació (Terenci Moix, Carme Riera, Jaume Cabré, Quim Monzó, Montserrat Roig). Referents històrics i novel·la de gènere (de Jaume Fuster a Jesús Moncada). Les darreres

tendències.

- 3.3. El teatre. Entre l'espai escènic (Els Joglars, Comediants) i el text teatral (Josep M. Benet i Jornet, Jordi Teixidor, Rodolf Sirera). La via institucional, les estratègies comercials i les propostes alternatives: del Teatre Nacional a l'obrador de la Sala Beckett: Sergi Belbel, Jordi Galceran, Lluïsa Cunillé. Dagoll Dagom i els límits del teatre musical.

Temporalització

Presentació

14 de febrer

1. La postguerra

16, 21, 23, 28 de febrer,

2, 7, 9, 14, 16, 21 de març

23 i 28 de març - *Cementiri de Sinera**

2. El realisme històric

30 de març

4, 6, 11, 13, 27 d'abril

2, 4 de maig

9 i 11 de maig - *Da nuces pueris**

16 i 18 de maig - *Jardí vora el mar**

3. La dècada dels setanta i les derivacions posteriors

23, 25, 30 de maig

1, 6, 8, 13, 15 de juny

20 i 22 de juny - *Fra Junoy o l'agonia dels sons**

27 i 29 de juny - *Berenàveu a les fosques**

Proves escrites

4 i 6 de juliol

* Seminaris de lectura amb el grup desdoblats. Les ressenyes que els estudiants presentin seran avaluades pels professors respectius.

7.- Metodologia docent i activitats formatives

(metodologia docent)

L'assignatura es distribueix en sessions teòriques i seminaris de lectura. Les sessions teòriques amb tots els alumnes tenen un caràcter panoràmic i contextualitzador, i van acompanyades del comentari de textos teoricocrítics. Les sessions dedicades a la lectura es fan amb el grup desdoblant i se centren en l'anàlisi de les obres de lectura obligatòria i d'altres textos complementaris. Els estudiants disposen d'una llista de llibres i d'unes referències bibliogràfiques associades de lectura obligatòria.

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
-------------------	-----------	-------	------------------------

Dirigides

Supervisades

Autònomes

8.- Avaluació

(Indicar el tipus d'evidències d'aprenentatge que l'estudiant haurà de lliurar, el seu pes en la qualificació final, els criteris d'avaluació, la definició de "no presentat", el procediment de revisió de les proves, el tractament d'eventuals casos particulars, etc.)

L'avaluació consisteix en el seguiment i la tutorització dels exercicis i comentaris de text que l'alumne fa durant el curs. A més, hi haurà una prova final sobre els continguts de l'assignatura. Potestativament, l'estudiant pot lliurar dues ressenyes de les lectures obligatòries, que comptaran com a avaluació continuada.

--

ACTIVITATS D'AVUACIÓ

HORES

RESULTATS D'APRENTATGE

9- Bibliografia i enllaços web

A. Lectures obligatòries

1. Salvador ESPRIU, *Cementiri de Sinera* (1946), Barcelona, Edicions 62, 1996 («El Cangur Plus»). Hi ha reedicions.

Agustí ESPRIU I MALAGELADA, «Introducció a *Cementiri de Sinera*», pròleg a Salvador ESPRIU, *Cementiri de Sinera* (1946), Barcelona, Edicions 62, 1996, p. V- XL.

2. Mercè RODOREDÀ, *Jardí vora el mar* (1967), Barcelona, Club Editor, 2007.

Carme ARNAU, «*Jardí vora el mar* o l'anunci de la vellesa», dins *Introducció a la narrativa de Mercè Rodoreda. El mite de la infantesa*, Barcelona, Edicions 62, 1979, p. 205-223; o Carme ARNAU, «*Jardí vora el mar*, la darrera primera novel·la», dins *Memòria i ficció en l'obra de Mercè Rodoreda*, Barcelona, Institut d'Estudis Catalans, 2000, p. 59-88.

3. Gabriel FERRATER, *Da nuces pueris* (1960), Barcelona, Empúries, 1998 («Poesia», 18).

Pere BALLART, «Sobre les dues "maneres" de la poesia ferrateriana», *Revista del Centre de Lectura de Reus*, 6a època, núm. 33 (març 1997), p. 4-6. Se'n facilitarà fotocòpia.

4. Josep M. BENET I JORNET, *Berenàveu a les fosques* (1972), Barcelona, Edicions 62, 1996 («El cangur», 198).

Miquel M. GIBERT, «Aproximació al primer teatre de Josep M. Benet i Jornet», dins Enric GALLÉN, Miquel M. GIBERT, (eds.), *Josep M. Benet i Jornet i la fidelitat al teatre de text*, Vic / Barcelona, EUMO / Departament de Filologia Catalana de la Universitat de Barcelona, 2001, p. 35-74.

5. Jaume CABRÉ, *Fra Junoy o l'agonia dels sons* (1984), Barcelona, Proa, 2004 («Proa Butxaca», 56).

Jaume AULET, «Jaume Cabré i el sentit del seu món literari», *Serra d'Or*, núm. 482 (febrer

de 2000), p. 46-50.

B. Bibliografia

- Glòria BORDONS, Jaume SUBIRANA (eds.), *Literatura catalana contemporània*, Barcelona, Edicions de la Universitat Oberta / Proa, 1999.
- Enric BOU (dir.), *Nou diccionari 62 de la literatura catalana*, Barcelona, Edicions 62, 2000.
- Enric BOU (dir.), *Panorama crític de la literatura catalana. Volum VI – Segle XX. De la postguerra a l'actualitat*, Barcelona, Vicens Vives, 2009.
- Àlex BROCH (dir.), *Diccionari de la literatura catalana*, Barcelona, Enciclopèdia Catalana, 2008.
- Ferran CARBÓ, Vicent SIMBOR, *Literatura catalana del siglo XX*, Madrid, Editorial Síntesis, 2005.
- Joan FUSTER, *Literatura catalana contemporània*, Barcelona, Curial, 1972.
- Jordi CASTELLANOS (ed.), *Guia de literatura catalana contemporània*, Barcelona, Edicions 62, 1973.
- DIVERSOS AUTORS, *Història de la literatura catalana*, 4 vols., Barcelona, Edicions 62 / Orbis, 1984.
- Jordi MALÉ, Laura BORRÀS (eds.), *Poètiques catalanes del segle XX*, Barcelona, Editorial UOC, 2008.
- Joaquim MOLAS (dir.), *Història de la literatura catalana. Part moderna*, vols. VIII. IX, X i XI, Barcelona, Ariel, 1986-1987.
- Josep M. LLOMPART, *La literatura moderna a les Balears*, Palma de Mallorca, Editorial Moll, 1964.
- Ramon PANYELLA, Jordi MARRUGAT (eds.), *L'escriptor i la seva imatge. Contribució a la història dels intel·lectuals en la literatura catalana contemporània*, Barcelona, Grup d'Estudis de Literatura Catalana Contemporània / L'Avenç, 2006.
- Vicent SIMBOR, *Els fonaments de la literatura contemporània al País Valencià (1900-1939)*, Barcelona, Institut de Filologia Valenciana-Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1988.

10.- Programació de l'assignatura

(la programació de la assignatura explicitarà les activitats formatives i els lliuraments, segons les taules següents. En aquest requadre el professor pot introduir un text explicatiu de la programació de l'assignatura o, si cal, fer referència a un document extern que haurà d'estar al campus virtual de l'assignatura)

ACTIVITATS D'APRENTATGE

DATA/ES	ACTIVITAT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENTATGE

LLIURAMENTS

DATA/ES	LLIURAMENT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENTATGE